

Handläggare
Åsa Ullén
Telefon: 08-50825294**Till**
Kommunstyrelsen

Remiss av Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59)

Kontorsutlåtande med hänvisning till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/800

Förvaltningens beslut

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialnämnden ombeds av kommunstyrelsen att lämna yttrande avseende Betänkande av Utredningen om förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59). Syftet med utredningen har varit att ta fram förslag som återspeglar en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen lämnar flera synpunkter men ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Socialnämnden ombeds av kommunstyrelsen att lämna yttrande avseende Betänkande av Utredningen om förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59). Underlag från Origo har inhämtats för att lämna yttrandet. Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld som har verkat i Stockholms län sedan 2013. Origo är ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Region Stockholm och Polisregion Stockholm.

Ärendet

I Utredningen om förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59) har syftet varit att ta fram förslag som återspeglar en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck. Utredningen har analyserat och tagit ställning till:

- om straffskalorna för vissa hedersrelaterade brott bör skärpas,

- om kretsen av personer som kan hållas straffrättsligt ansvariga för att ett barn tillåts att gifta sig före 18 års ålder eller tillåts att resa till en annan stat än den där han eller hon bor i syfte att barnet där ska utsättas för ett barnäktenskapsbrott bör utvidgas,
- om försök och stämpling till vilseledande till äktenskapsresa samt tvång att vara kvar i ett äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse bör kriminaliseras, och
- om förbudet mot erkännande av utländska månggiften bör gälla utan undantag och reglerna om erkännande av utländska fullmaktsäktenskap bör skärpas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för socialt stöd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag om förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens huvudsakliga synpunkter kan beskrivas enligt följande:

- Förvaltningen har inga invändningar mot utredningens förslag om skärpta straffskalor. Kriminalisering av försök till äktenskapsresebrott är av särskilt stor betydelse utifrån vikten av att dessa brott förhindras innan de har begåtts, då det är svårt att ge adekvat stöd och hjälp till personer när de redan förts utomlands.
- En skärpning av straffskalor kan medföra en ökad möjlighet till att använda hemliga tvångsmedel, vilket i sin tur kan möjliggöra insamling av bevis och anskaffande av information av vikt för att både kunna utreda och/ eller förhindra brott. Det kan även tillgodose skydd för målsägande så att denne exempelvis ska kunna undgå att föras utomlands eller riskera att utsättas för ökad fara i de fall där målsägande redan förts utomlands. Förvaltningen står bakom de behovsanalyser som Polismyndigheten har gjort och har erfarenhet av ärenden där hemliga tvångsmedel har varit gynnsamma för att kunna samla in relevant bevisning utan att utsätta målsäganden för ökad fara. Hemliga tvångsmedel kan även lätta bevisbördan från målsägande som redan befinner sig i en utsatt och sårbar situation i relation till gärningspersoner som ofta är nära familj eller släkt.
- Förvaltningen ser positivt på utredningens förslag om att bestämmelsen om äktenskapstvång ska utvidgas till att omfatta även den som genom vilseledande angående att ett äktenskap ingås eller förutsättningarna för äktenskapets upplösning förmår en person att ingå ett äktenskap eller en

äktenskapsliknande förbindelse. Det är viktigt att personer som av olika skäl inte har förmåga att förstå att äktenskap ingås eller innebörden av att äktenskap ingås också skyddas av lagen.

- Förvaltningen ser positivt på bestämmelsen om att vilseledande till äktenskapsresa ska utvidgas till att omfatta även de situationer där en person genom olaga tvång eller utnyttjande av utsatt belägenhet förmås att resa till en annan stat än den där han eller hon bor i syfte att personen ska utsättas för äktenskapstvång eller barnäktenskapsbrott samt den nya brottsbeteckningen äktenskapsresebrott. Förvaltningen ser att fler situationer kommer kunna omfattas i det nya förslaget till lagstiftning och att särskilt sårbara personer får ett utökat skydd mot att vilseledas och/ eller utsättas för manipulation och tvång.
- Utredningens förslag om att inte kriminalisera tvång att stanna i ett äktenskap tillstår, men förvaltningen vill understryka vikten av att annan lagstiftning så som olaga tvång oftare bör övervägas att tillämpas i de fall där personer stannar i äktenskap utifrån underliggande hot om repressalier.
- Förvaltningen vill understryka att även om skärpt lagstiftning kan ha en positiv effekt behöver brottsofferperspektivet även lyftas fram. Eftersom att brottsoffer och förövare ofta är nära anhöriga finns en risk att brottsoffer tvekar att eller avstår från att söka hjälp utifrån oro för straff mot närstående personer. Det är av stor vikt att kommunala insatser och samverkan mellan myndigheter fungerar för att tillgodose stöd och skydd för personer som utsatts för de brott som utredningen avser. Detta kräver en hög kunskap och förståelse för det hedersrelaterade våldets särskilda mekanismer för att på rätt sätt kunna stötta de som utsatts och lagföra gärningspersoner.

Socialförvaltningens kontorsutlåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Anna Mattsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Betänkandet Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-07-15
Anna Mattsson, Avdelningschef	2025-07-15